meester Jenö von Faludi diende bij den troep. De leden van den staf, zooals zij daar om de ronde tafel zaten, gaven een beeld in 't klein van de verscheidenheid der volken voor wie de Donau-monarchie een vaderland was.

Kapitein Woldrich was een Tzech, majoor Homann een Duitsch-Bohemer.

Kapitein Fankhaüser een Tiroler, majoor Malinowski een Pool, kapitein Cimonega was afkomstig uit Görg en Heinersdorff uit Noord-Oostenrijk.

De burgers waren Karl Schrottwinkel, een zeer begaafd schilder, die tegelijk de bloeddorstigste en strijdlustigste reserve-officier van het Oostenrijk-Hongaarsche leger was, en de regeeringsraad Dr. Franke. Dr. Franke werkte op het persbureau van Buitenlandsche zaken en ging door voor de rechterhand van den Minister. Hij was een van de bekwaamste journalisten en misschien de beste kenner van de labyrintachtige vertakkingen en de geheime stroomingen en tegenstroomingen die, te zamen, het niet te ontwarren raadsel van de Oostenrijksche politiek vormen. Dr. Franke was een kleine, baard- en snorlooze man, wiens leelijk gelaat door twee buitengewoon schrandere oogen wonderbaarlijk veel schooner werd. Hij was zoo bescheiden dat hij bloosde als iemand onverwachts: „Herr Regierungsrat" tot hem zeide, en hij kon boos worden wanneer men hem argeloos naar zijn decoraties vroeg, die overtalrijk en bezwarend van zijn smalle borst afhingen.

Op dezen avond was Dr. Franke weder, als gewoonlijk, het mikpunt van alle aanvallen. Men stelde hem verantwoordelijk voor de geheele politiek van de monarchie.

De schilder Schrottwinkel zeide met dreunende stem:

„Als dat zoo doorgaat kan men met Dr. Franke niet langer aan één tafel zitten!"

Kapitein Woldrich verklaarde: — „Ja, dat is wel waar; als men uw officieuze artikelen leest en al die redevoeringen en exposés, dan draait zich iemands maag in het lijf om."

Majoor Malinowski plaagde:

„In 't huis van Afgevaardigden wordt aan de heeren verteld dat onze betrekkingen tot Rusland zoo rooskleurig zijn als nooit te voren. En daar zitten waardige oude heeren met lange baarden, en hooren dat rustig aan zonder lachstuipen te krijgen!"

„Waarvoor maken wij ons eigenlijk strijdvaardig," vroeg Fankhaüser, daar wij toch nooit en tot geen enkelen prijs oorlog denken te voeren? Verklaart u mij dat eens, Dr. Franke! Waarom stuurt men niet het geheele leger eenvoudig naar huis en richt een militie op?"

De „Regeeringsraad" lachte fijntjes.

„Met Generale-Staf-politiek laat zich op den duur geen land ter wereld besturen," zei hij beleefd.

„Natuurlijk, zeker," hielp hem Heinersdorff, „wij willen en moeten ook niet aan politiek doen, daarvoor bent u en de uwen er immers. Maar, wat al jaren lang bij ons geschiedt, dat begrijpt geen mensch. Wanneer gij, politici, maar een beetje minder laf en angstvallig-behoedzaam waart, dan zou Rusland niet zoo brutaal arbeiden aan de verbrokkeling van ons vaderland."

„Het ongeluk is juist, dat de lui die bij ons het roer in handen houden, geen begrip hebben waar God woont" — riep de schilder. — „Wij hebben, inplaats van fijne hovelingen, een sterken, flinken kerel noodig die nu en dan eens goed zijn mond kan open doen."

„U gelooft toch niet ernstig, mijn waarde Schrottwinkel", antwoordde Dr. Franke met eenige autoriteit, „dat bij ons een minister de politiek bepaalt? Bij ons zijn die heeren alleen vertegenwoordigende personen en staan zij meeningen voor, die niet hun eigene zijn."

„Dat is toch duidelijk", zei kapitein Woldrich, „op 't oogenblik nu juist speciaal in vrede gedaan, vrede tot elken prijs. Of nu de minister Peter Zapfl of Adolf Maijer heet, dat is onverschillig, de betrekkingen zijn nu eenmaal vriendschappelijk. Daar kan je niets tegen doen, beste vriend."

Nu nam majoor Homann, die tot zoover zwijgend had geluisterd, het woord.

„Jullie bent natuurlijk tegen den vrede en roept steeds maar om oorlog, oorlog! Ik ben toch zeker ook geen laffe, of slechte soldaat, maar ik zeg jullie: de zwakste vrede is beter dan een glorierijke oorlog!"

Majoor Malinowski zeide:

„Je praat als een opperhoofd der socialisten."

„De wapens neer!" riep Schrottwinkel

„Laten wij elkaar niet misverstaan," vervolgde majoor Homann. „Ik bedoel maar, jullie zegt „oorlog" zonder zoo precies na te denken wat dat beduidt. U hebt er geen idee van, mijneheeren, wat dat tegenwoordig beteekent: oorlog. Ik weet het. Ik heb den oorlog gezien. Ik was bij Kirkilisse en bij Lula-Burgas, als „Schlachtenbummler" en ik, als officier, dien niemand laf zal noemen, ik zeg u dat mijn hart beefde van afschuw."

Een oogenblik zwegen allen. Dan zei Heinersdorff:

„Je hebt zeker gelijk, Homann. Wij denken er dikwijls niet bij na, wanneer wij jong en onstuimig om oorlog roepen. Maar we moesten toch wel aan alles twijfelen wanneer wij de hoop op het recht van zelfverdediging opgeven zouden. Wij zullen wel nooit oorlog voeren zonder dat het gaat om het beschermen van onze vrijheid en onze onafhankelijkheid. Maar het denkbeeld dat ons mooie vaderland een Russische provincie zou worden, is toch vreeselijker en pijnlijker dan de allerverschrikkelijkste oorlog, dat moet je mij toch toegeven."

„Dat moet ik u wel toegeven."

„Misschien zou het afdoende zijn," zeide Dr. Franke voorzichtig en zacht, „als wij eens, één slechts, een scherper toon aansloegen, geheel zonder te letten op alle mogelijke gevolgen. Ik geloof dat zoo iets alleen al ons zou kunnen redden. De taal van zelfbewuste macht wordt in Rusland altijd nog het beste verstaan."

„Ja, waarom doet dat niemand hier bij ons?" riep kapitein Fankhaüser wanhopig. „Waarom niet?"

De kleine Dr. Franke trok langzaam zijn schouders op en klemde de lippen vast op elkaar.

Op dat oogenblik kwam de luitenant Vidakovitch het koffiehuis binnen. Sedert eenige maanden had hij zich moeite gegeven om toegang tot het gezelschap der stafofficieren te krijgen, evenwel zonder veel succes. Men voelde een onverklaarbaren en op niets gegronden afkeer tegen hem die des te sterker werd naarmate Vidakovitch die duidelijke afwijzing van zijn persoon minder te voelen scheen. Men behandelde hem koel en terughoudend en hield met de gesprekken op wanneer hij zich aan de tafel zette.

Eens had majoor Homann zelfs bij zijn verschijnen demonstratief den kellner geroepen om te betalen, maar niets hielp: Vidakovitch liet zich niet wegkijken.

SLACHTOFFERS VAN DEN OORLOG.

Reeds eerder wezen wij erop, van hoe groot belang het is voor een Staat, dat in den oorlog verminkten, wederom zoo bruikbaar mogelijk in de maatschappij terugkeeren. Niet alleen echter is de Staat dit tegenover zich zelf, uit eigenbelang verplicht, doch ook tegenover den soldaat heeft hij de moreele verplichting, te zorgen dat deze, indien hij gewond weerkeert, niet afhankelijk wordt van *medelijden*. — De jonge man toch, die jong en sterk, gezond en krachtig, zonder aarzeling uittrok om zijn vaderland in de ure van den nood te dienen en desnoods bereid was zijn leven te geven voor het belang van den Staat, mag voor zich ook de waarborg en zekerheid eischen te weten, dat, zoo hij uit den strijd terugkomt en niet meer in staat is zijn vorigen werkkring in te treden, de Staat zich zijn lot aantrekt en hem niet als een hulpelooze, van-iedereen-afhankelijke aan de maatschappij zal weergeven. Daarom óok worden er in de oorlogvoerende landen cursussen en scholen opgericht waar men verminkten leert in hun eigen onderhoud te voorzien. — Op de foto's die wij hierbij afbeelden, ziet men Duitsche soldaten, die in den oorlog het gezicht verloren hebben, zich oefenen in machineschrijven (boven) en stoelenmatten.

Ook heden stond, zoodra de luitenant in de deuropening kwam, Dr. Franke op en nam afscheid van de anderen. Kapitein Malinowski zei, volstrekt niet onhoorbaar:

„Wij zullen een ander café moeten zoeken. Op den duur wordt dit vervelend." De ergernis der officieren steeg toen zij bemerkten dat Vidakovitch vandaag niet nuchter was. Zijn oogen stonden glazig en hij lachte stompzinnig toen hij om vergunning vroeg aan de tafel te mogen plaats nemen.

Ritmeester Von Faludi kon zich niet bedwingen hem toe te roepen:

„Ga liever wat slapen Vidakovitch!"

„Waarom, amice?. Ik ben heelemaal niet slaperig."

Vidakovitch riep den kellner en bestelde een glas cognac.

Kapitein Woldrich zeide tot den kellner: „Ik wil nu maar meteen betalen, Frans."

„Ik ook," sloot zich majoor Homann daarbij aan.

Daarna vroeg hij aan Heinersdorff:

„Ga je mee?"

„Ja."

„De heeren hebben veel haast vanavond", zei Vidakovitch argeloos. Toen de kellner bij Heinersdorff kwam, zei deze zacht.

„Ik kan straks wel betalen, bedien eerst maar den luitenant."

„Zooals u wilt, kapitein."

Vidakovitch vroeg aan Heinersdorff, geheel terloops en glimlachend:

„Zeg Heinersdorff, wie was eigenlijk die schoone dame waarmee je Zaterdagavond in de Opera was?"

De kapitein werd een weinig bleek.

De heeren aan tafel wachtten nieuwsgierig op zijn antwoord.

„Je vergist je", zei Heinersdorff, „ik was niet met een dame in de opera."

„Ik zag je toch," hield de luitenant vol. „Ik stond beneden."

„De dame die je in de loge zag was mij absoluut onbekend," verklaarde Heinersdorff zeer beslist.

„Nou, nou!" zeide Vidakovitch.

De kapitein sprak, meer tot zijn vrienden dan tot den luitenant:

„Ik kocht een logeplaats en werd daardoor de buurman van een mij onbekende dame."

„Waarom ontken je eigenlijk?" zeide Vidakovitch vriendelijk. „Ben je misschien bang dat ik je verraad bij je aanstaande?"

Heinersdorff hield zich in. Rustig blijven, dacht hij bij zich zelf. Hij begreep terstond van welken kant die vergiftige pijl kwam.

Majoor Homann zei nadrukkelijk:

„Laat zulke aardigheden toch na!"

„Maar ik zou nu toch wel eens willen weten." ging Vidakovitch onverstoord en hardnekkig verder, „waarover je met die onbekende dame zoo ernstig gesproken hebt."

Heinersdorff antwoordde bedaard:

„We moeten dit onaangename gesprek nu maar eindigen."

„Waarom onaangenaam?" lachte de luitenant. „Heb je per slot van rekening misschien een beetje spionnage bedreven?"

Het gezicht van den kapitein werd vuurrood.

(Wordt vervolgd).